

Daňovky

Daňové a právne
aktuality

Dane
Právne prípady
V skratke
Zo sveta
Financie

Daňové a právne
aktuality | November
2021

Čo prináša novela zákona o DPH?

Nová povinnosť pre platiteľov DPH s lehotou 30. november 2021.

Zuzana Šidlová

zsidlova@kpmg.sk
+421 915 758 942

Dňa 15. novembra 2021 nadobudla účinnosť novela zákona o DPH, ktorá zavádza pre platiteľov DPH novú povinnosť oznámiť Finančnému riaditeľstvu **do 30. novembra 2021** všetky vlastné bankové účty vedené u poskytovateľov platobných služieb alebo u zahraničných poskytovateľov platobných služieb, ktoré využívajú (budú využívať) na ekonomickú činnosť na Slovensku. Nesplnenie tejto povinnosti bude správcom dane penalizované.

Podľa nedávneho vyjadrenia Ministerstva financií ako aj Finančného riaditeľstva je oznámenie bankového účtu vedeného u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb vlastneného inou osobou dobrovoľné. Ak však bude takýto bankový účet oznámený, bude sa považovať za vlastný, pričom vlastník tohto bankového účtu bude spoločne a nerozdielne zodpovedný za DPH z dodania tovaru alebo služby uvedenú na faktúre, ak dodávateľ túto daň alebo jej časť neuhradí v lehote splatnosti a protihodnota za toto plnenie alebo jej časť bude zaplatená na tento bankový účet.

Formulár na splnenie si tejto oznamovacej povinnosti bol už zverejnený a správca dane v súčasnosti DPH platiteľom zasiela informáciu o bankových účtoch, ktoré eviduje.

Od 1. januára 2022 tento oznámený bankový účet správca dane použije o. i. na vrátenie nadmerného odpočtu a zoznam takýchto bankových účtov bude zverejnený na webovom sídle Finančného riaditeľstva. Navyše sa rozšíri inštitút ručenia za daň, a to o situáciu, ak protihodnota za plnenie alebo jej časť bude zaplatená na iný bankový účet, ako bankový účet dodávateľa, ktorý bol v deň uskutočnenia platby zverejnený v zozname bankových účtov. Ručeniu za daň sa bude možné vyhnúť, ak odberateľ zaplatí daň uvedenú na faktúre za dodanie tovarov a služieb v SR na osobitný účet dodávateľa vedený správcom dane.

Ak by ste mali akékoľvek otázky ako tieto zmeny ovplyvnia Vašu DPH situáciu na Slovensku, prosíme, kontaktujte nás.

Prehľad najzaujímavejších zmien, ktoré prináša novela daňového poriadku

V Zbierke zákonov bola zverejnená novela daňového poriadku. Cieľom novely je vytvoriť nové nástroje v boji proti daňovým podvodom a motivovať daňové subjekty k dobrovoľnému plneniu svojich daňových povinností.

Marianna Dávidová

mdavidova@kpmg.sk

+421 907 745 029

V zbierke zákonov bola dňa 12. novembra 2021 zverejnená novela zákona o správe daní (daňový poriadok) vrátane nepriamych noviel viacerých daňových zákonov. Novela prináša balíček opatrení zameraných na boj proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Prinášame vám prehľad najzaujímavejších zmien:

- **Index daňovej spoľahlivosti** – novela zákona mení inštitút indexu daňovej spoľahlivosti, ktorý sa stane verejným a bude sa uplatňovať pre podnikateľov registrovaných pre daň z príjmu. Index daňovej spoľahlivosti má mať predovšetkým motivačný charakter a nebude hodnotením rizikovosti daňového subjektu. Daňový subjekt dostane svoj prvý index daňovej spoľahlivosti najneskôr do konca mesiaca po uplynutí dvoch rokov od konca roka, v ktorom bol daňový subjekt registrovaný na daň z príjmov. Kritéria pre učenie indexu daňovej spoľahlivosti budú stanovené vo Vyhláške MFSR. Vysoko spoľahlivé daňové subjekty budú mať napríklad lehotu v rámci daňovej kontroly nie kratšiu ako 15 dní a nespoľahlivé daňové subjekty 8 dní. Index daňovej spoľahlivosti bude prehodnocovaný na polročnej báze. V zmysle prechodných ustanovení dostanú daňové subjekty, ktorým bolo doručené oznámenie o osobitných daňových režimoch, alebo ktoré boli registrované na daň z príjmov do 31.12.2019 oznámenie o indexe daňovej spoľahlivosti do 28.2.2022.
- **Diskvalifikácia fyzických osôb** – v súvislosti s úpravou diskvalifikácie osôb v Obchodnom zákonníku, ako aj v zákone o súdoch sa do daňového poriadku dopĺňa ustanovenie, na základe ktorého môže správca dane po splnení zákonných podmienok rozhodnúť o vylúčení fyzickej osoby. Následkom takého rozhodnutia je, že vylúčená fyzická osoba, ktorá je u daňového subjektu v pozícii štatutára alebo člena štatutárneho orgánu, nesmie túto funkciu vykonávať. Správca dane môže rozhodnutím vylúčiť fyzickú osobu na obdobie 3 rokov od dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.
- **Zníženie poplatku za vydanie záväzného stanoviska** – novelou zákona sa znižuje poplatok za vydanie záväzného stanoviska na jednotnú sumu 1 000 Eur. Zároveň bude platiť, že daňové subjekty klasifikované ako vysoko spoľahlivé budú mať poplatok ešte o polovicu nižší. V súčasnosti je výška poplatku viazaná na hodnotu predpokladaného obchodného prípadu a počet uplatňovaných právnych predpisov, pričom najnižší možný poplatok je 2 000 Eur.

Vyššie uvedené ustanovenia nadobúdajú účinnosť 1.1.2022.

Prekvapivou zmenou v rámci legislatívneho procesu bol poslanecký pozmeňovací návrh, ktorý bol predložený v druhom čítaní a novelizuje zákon o dani z príjmov. Táto novela prináša dve zaujímavé zmeny:

- **zníženie daňového zvýhodnenia** pre daňovníkov, ktorí uplatňujú **odpočet na výskum a vývoj**. Novelou zákona sa s účinnosťou od 1.1.2022 mení výška odpočtu oprávnených výdavkov zo súčasných 200 % na 100 %.
- zavádza sa nové ustanovenie **o odpočte výdavkov na investície**, ktorý má byť dočasným nástrojom na podporu investícií s vyššou pridanou hodnotou, t. j. produktívnych investícií s previazaním na priemysel 4.0. Forma podpory bude spočívať v dodatočnom odpočte výdavkov stanovených ako % z daňového odpisu tohto majetku. Výška odpočtu bude v rozmedzí 15% – 55% a bude závisieť od priemernej hodnoty investície a výšky preinvestovania. Základným dokumentom bude tzv. investičný plán, ktorý musí obsahovať zákonom stanovené informácie a vypracúva sa na obdobie 4 zdaňovacích období (v prípade daňovníkov s kalendárnym rokom to budú zdaňovacie obdobia 2022 –

2025).

Novelou daňového poriadku bol nepriamo novelizovaný aj zákon o DPH. Pripravili sme pre vás bližšie informácie k **novej povinnosti pre platiteľov DPH s lehotou 30. november 2021.**

Zrušenie a opätovné vystavenie faktúry nemá vplyv na obdobie vrátenia DPH

Súdny dvor EÚ (SDEÚ) vydal rozsudok C-80/20 Wilo Salmson France, ktorý sa zaoberal vplyvom zrušenia a opätovného vystavenia faktúry na odpočítanie DPH.

Zuzana Šidlová

zsidlova@kpmg.sk
+421 915 758 942

Predmet sporu

Francúzska spoločnosť Pompes Salmson SAS kúpila v roku 2012 nástroje nachádzajúce sa na území Rumunska a podala žiadosť o vrátenie DPH za rok 2012. Táto žiadosť bola rumunským daňovým úradom zamietnutá, keďže predložené faktúry boli neúplné. Pompes Salmson SAS sa proti rozhodnutiu neodvolala.

V roku 2015 dodávateľ pôvodné faktúry zrušil a vystavil nové. Na základe týchto nových faktúr spoločnosť Wilo Salmson France SAS (právny nástupca Pompes Salmson SAS) podala novú žiadosť o vrátenie DPH za rok 2015. Rumunský daňový úrad túto žiadosť zamietol z dôvodu, že táto DPH už bola žiadaná v roku 2012.

Rozsudok

Podľa SDEÚ:

- právo odpočítať daň vzniká vtedy, keď vzniká daňová povinnosť v súvislosti s DPH, ktorá je odpočítateľná, pričom **aby bolo možné uplatniť odpočítanie DPH (a vrátenie DPH), zdaniteľná osoba musí disponovať faktúrou** vystavenou v súlade s DPH smernicou,
- **doklad nepredstavuje faktúru** v zmysle DPH smernice, **iba ak obsahuje také vady, ktoré vnútroštátnym daňovým orgánom neumožňujú získať údaje potrebné na odôvodnenie žiadosti o vrátenie dane** – t. j. formálne neúplný doklad nemôže byť automaticky zamietnutý,
- pre účely vrátenia DPH je rozhodujúci dátum, kedy zdaniteľná získala faktúru vystavenú v zmysle DPH smernice – **žiadosť o vrátenie DPH za dané obdobie nemožno zamietnuť len z dôvodu, že daňová povinnosť vznikla v priebehu predchádzajúceho obdobia vrátenia dane, ale faktúra bola vystavená až v priebehu tohto daného obdobia,**
- pokiaľ pôvodné faktúry možno považovať za faktúry vystavené v súlade s DPH smernicou, ich **zrušenie a nové vystavenie dodávateľom** bez riadneho dôvodu **po tom, čo daňový úrad zamietol žiadosť o vrátenie DPH** na základe týchto faktúr, **nemá vplyv na existenciu práva na vrátenie DPH, ktoré už bolo uplatnené, ani na obdobie, v ktorom ho treba uplatniť.**

Prehľad zmien, ktoré prináša novela zákona o účtovníctve

NR SR schválila na októbrovej schôdzi novelu zákona o účtovníctve. Pripravili sme pre vás prehľad najvýznamnejších zmien.

Richard Farkaš

rfarkas@kpmg.sk

+421 905 747 474

V nadväznosti na novelu Obchodného zákonníka (zákon č. 390/2019 Z. z.) sa od 1. októbra 2020 nezapisujú do obchodného registra fyzické osoby. Z tohto dôvodu sa spresňuje ustanovenie, že **zahraničné fyzické osoby a slovenské fyzické osoby sú účtovnou jednotkou len vtedy**, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov s výnimkou tých, ktoré sa rozhodnú viesť daňovú evidenciu podľa zákona o dani z príjmov.

Rozširuje sa **osobná pôsobnosť zákona o iné osoby ako sú účtovné jednotky** (fyzická osoba s trvalým pobytom v SR, štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu účtovnej jednotky zapísaný v obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra), ak im vzniknú vybrané povinnosti ustanovené v zákone o účtovníctve. Predmetné ustanovenie nadväzuje na úpravy v § 35 ods. 6 až 8 (povinnosti súvisiace s uchovávaním účtovnej dokumentácie účtovnej jednotky, ktorá zanikla alebo skončila podnikanie, resp. inú zárobkovú činnosť) a § 23a ods. 10 (povinnosť uloženia dokumentov podľa § 23 ods. 2 pred výmazom obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra). Ustanovenia sú prijaté s cieľom zlepšenia dostupnosti účtovnej dokumentácie účtovnej jednotky, ktorá zanikla, resp. skončila podnikanie alebo inú zárobkovú činnosť.

Precizuje sa ustanovenie, podľa ktorého sú **účtovníctvo povinné viesť iba fyzické osoby, ktoré sú účtovnou jednotkou**.

Rozširuje sa **verejná časť registra účtovných závierok** o ďalšie právne formy právnických osôb, čím budú všetky právnické osoby zaradené do verejnej časti registra. Ide predovšetkým o pozemkové spoločenstvá, ale aj mimovládne neziskové organizácie ako sú občianske združenia, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, záujmové združenia právnických osôb a ďalšie. V neverejnej časti registra zostanú účtovné dokumenty fyzických osôb – podnikateľov a organizačných zložiek zahraničných osôb.

V záujme rozšírenia funkcionality registra budú všetky účtovné dokumenty **ukladané v elektronickej podobe**, čo zjednoduší postup pri ich ukladaní, ale aj odstráni chybovosť pri neautomatizovanom spracovaní účtovných dokumentov.

Všetky účtovné jednotky budú povinné po 1. januári 2022 ukladať do registra všetky účtovné dokumenty za účtovné obdobie roka 2021 alebo aj za predchádzajúce účtovné obdobia už iba v elektronickej podobe.

Osobitne sa ustanovujú povinnosti pre osoby, ktoré sú zodpovedné za uloženie dokumentov **pri ukončení činnosti účtovnej jednotky z dôvodu jej výmazu**.

Precizuje sa ustanovenie ohľadom určenia, **kedy má nezisková účtovná jednotka povinnosť auditu** účtovnej závierky z dôvodu prijatia podielov zaplatenej dane. Dôležitým pre stanovenie tejto povinnosti je účtovné obdobie, v ktorom podiely zaplatenej dane prijala, so súčasným zachovaním povinnosti auditu účtovnej závierky za účtovné obdobia, kedy boli podiely použité.

Ustanovujú sa **náležitosti výročnej správy pre neziskové organizácie**, ak v hmotnoprávnom predpise, podľa ktorého postupujú, nie je zadefinovaný obsah výročnej správy. Uvedené sa týka predovšetkým občianskych združení a cirkevných

organizácií, ak sú povinné mať audit účtovnej závierky a výročnej správy.

Vzhľadom na stále väčší podiel elektronických účtovných záznamov v účtovníckej praxi sú v zákone v záujme jednoznačnosti doplnené a špecifikované podmienky, ktoré je účtovná jednotka povinná dodržať pri spracovávaní týchto účtovných záznamov. **Upresňujú a zjednodušujú sa ustanovenia o listinnej a elektronickej podobe účtovného záznamu.**

Nanovo sa ustanovujú možné spôsoby transformácie účtovného záznamu pri zmene podoby účtovného záznamu. Na proces transformácie účtovného záznamu z listinnej podoby do elektronickej podoby je možné použiť okrem zaručenej konverzie aj skenovanie, čo výrazne zjednoduší tento proces. Umožňuje sa nahradiť vlastnoručný podpis akýmkoľvek elektronickým podpisom, ktorý umožní preukázateľnú identifikáciu osoby. Zákon explicitne uvádza, kedy už nie je potrebné uchovávať listinný účtovný záznam, ak bol transformovaný na elektronický účtovný záznam.

Základným zdrojom informácií pre posúdenie inštitútu „**spoločnosť v kríze**“ je účtovníctvo obchodnej spoločnosti. Podľa § 67a až 67i Obchodného zákonníka, ak je obchodná spoločnosť v kríze, nesmie vrátiť plnenia nahrádzajúce vlastné zdroje. Pri stanovení hrozby úpadku sa vychádza z pomeru vlastného imania a záväzkov, ak je menší ako 8 : 100. Na určenie pomeru pre stanovenie hrozby úpadku sa **účty časového rozlíšenia nebudú započítavať do hodnoty záväzkov účtovnej jednotky.**

Inventarizácia zásob sa bude môcť uskutočniť aj v nasledujúcom mesiaci po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, obdobne ako je to umožnené pri inom hmotnom majetku.

Novela nadobudne účinnosť 1.1.2022.

Ministri financií G20 sa zhodli na minimálnom zdaňovaní veľkých korporácií

8. októbra 2021 sa 137 krajín vrátane Slovenska pod záštitou OECD/G20 dohodlo na zavedení globálnej minimálnej dane z príjmu právnických osôb. Dvojpilierový rámec reformy má vyriešiť daňové problémy vyplývajúce z digitalizácie podnikania. Nový mechanizmus pre výber dane vo výške 15% sa preto dotkne predovšetkým technologických nadnárodných spoločností, ktoré čerpajú výhody z rôznych daňových režimov jednotlivých krajín. Medzinárodná reforma avizuje účinnosť už od roku 2023, preto sa modelové pravidlá zdaňovania podnikov a prerozdelenia zisku musia premietnuť do vnútroštátnych právnych predpisov v priebehu nasledujúceho roka.

Marianna Dávidová
mdavidova@kpmg.sk
+421 907 745 029

Soňa Vojteková
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Dlhodobé medzinárodné úsilie o spravodlivejšie podmienky v oblasti zdaňovania veľkých globálnych spoločností sa podarilo naplniť v podobe finálne zverejneného „Vyhlásenia o dvojpilierovom riešení daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie hospodárstva“ ([Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy](#)). Medzinárodné korporáty sa musia pripraviť na zásadnú zmenu - ich daňová povinnosť sa bude viazať na krajiny, v ktorých realizujú svoj predaj. Dane sa po novom prerozdedia tam, kde majú spoločnosti svojich užívateľov a to bez ohľadu na fyzickú prítomnosť v krajinách.

Kľúčové aspekty dohody členov Inkluzívneho rámca OECD/G20 sú pokryté dvoma piliermi spolu s podrobným plánom realizácie jednotlivých opatrení. Podľa odhadov OECD prvá časť reformných opatrení umožní krajinám prerozdelenie ziskov vo výške 108 miliárd EUR ročne, na druhej strane by zavedenie globálnej minimálnej dane mohlo priniesť do štátnych rozpočtov dodatočné príjmy vo výške 131 miliárd EUR. Svetoví lídri sa zároveň zhodli na zrušení dane z digitálnych služieb, ktorú uplatňujú niektoré krajiny na lokálnej úrovni.

Prvý pilier: Prerozdelenie ziskov

- „Čiastka A“ - nové právo na zdanenie
- „Čiastka B“ - bežné marketingové a distribučné služby

Prvý pilier sa zaoberá novým právom na zdanenie určitej časti príjmu spoločností podľa určenia miesta poskytovania služieb. Štandardná zásada zdaňovania ziskov spoločností v krajine, v ktorej majú formálne sídlo sa po novom uplatní spravodlivým vzorcom na reálne miesta podnikania a vytvárania tržieb (zavádza sa pojem trhová jurisdikcia). Prerozdelenie zisku by sa malo týkať **len najväčších a najziskovejších spoločností s tržbami nad 20 miliárd EUR, ktorých ziskovosť je nad 10% (zisk pred zdanením/výnosy)**. Výška zisku, ktorá bude určená na prerozdelenie v rámci "čiastky A" bude stanovená ako 25% z časti ziskov skupiny, ktorá prevyšuje 10% limit. Následné rozdelenie medzi krajiny predaja by bolo stanovené na základe podielu výnosov z predaja v daných krajinách.

Výnimku tvoria spoločnosti pôsobiace v odvetví finančných služieb a ťažobného priemyslu, na ktoré sa po viacerých diskusiách pravidlá nebudú vzťahovať.

„Čiastka B“ sa týka prakticky všetkých nadnárodných podnikov, ktoré vykonávajú bežné marketingové a distribučné služby v trhovej jurisdikcii. Výpočet čiastky B je založený na princípe nezávislého vzťahu pre transakcie zahŕňajúce takéto základné podporné činnosti. Bližšie princípy a podrobnosti fungovania budú prepracované v roku 2022.

Druhý pilier: Globálna minimálna daň

- **Pravidlo zahrnutia príjmu (IIR)**
- **Pravidlo o nedostatočne zdanených transakciách (UTPR)**
- **Pravidlo zdanenia (STTR)**

Druhý pilier zavádza globálnu minimálnu sadzbu dane z príjmu právnických osôb s cieľom odradiť nadnárodné spoločnosti od presúvania svojich ziskov do krajín s nízkym daňovým zaťažením. Po mnohých rokovaníach bola stanovená v konečnej výške **15%** pre každú jurisdikciu, v ktorej spoločnosť pôsobí. Nová minimálna sadzba dane sa bude vzťahovať na spoločnosti **s príjmami nad 750 miliónov EUR** okrem vládnych organizácií, investičných a dôchodkových fondov, či neziskových subjektov.

Druhý pilier prináša sériu troch pravidiel proti globálnemu narúšaniu základov dane („GloBE“ - Global Anti-Base Erosion):

a) Income Inclusion Rule „IIR“ - pravidlo zahrnutia príjmu dcérskych spoločností, ktoré boli zdanené pod minimálnou sadzbou dane v materskej krajine. Pravidlo by umožnilo materskej krajine vyrubiť tzv. dodatočnú daň na nedostatočne zdanené zisky zahraničnej pobočky v krajine s nízkym zdanením.

b) Undertaxed Payments Rule „UTPR“ - na základe tohto pravidla nebude umožnený odpočet, alebo bude požadovaná dodatočná úprava v rozsahu v akom nebol príjem dcérskej spoločnosti zdanený v súlade s prvým pravidlom (Income Inclusion Rule).

c) Subject to Tax Rule „STTR“ - pravidlo založené na zmluvách o zamedzení dvojitého zdanenia, ktoré umožní krajine zdroja uvaliť daň na určité transakcie so spriaznenými osobami, ktoré sú zdaňované pod minimálnou sadzbou dane (úroky, licenčné poplatky a iné).

Na posúdenie účinnosti medzinárodnej reformy ešte ostáva otvorených mnoho kľúčových technických otázok. O ďalšom vývoji Vás budeme priebežne informovať.

Kryptomeny z pohľadu IFRS

Kryptomeny sú čoraz atraktívnejšou investíciou. Účtovníci sa však musia popasovať s tým, ako ich vyreportujú vo finančných výkazoch.

Karol Balco

kbalco@kpmg.sk

+421 915 758 948

Prečítajte si, akou optikou sa na kryptomeny pozerá IFRS v našom článku [Ako si poradiť s oceňovaním kryptomien v účtovníctve](#).

[LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.sk

Tel.: +421 2 5998 4111

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.